

Fiilimsiler

Fiilimsi: Fiillerde getirilen birtakım eklerle yapılan ve cümlede “**isim, sıfat veya zarf**” görevinde kullanılan sözcüklerdir. Fiilimsiler, fiillerden türerler ama türemiş halleri artık fiil değildir.

Fiilimsilerin Özellikleri

1. Fiilimsiler fiillerden türerler.
2. İsim çekim eklerini alabilirler.
3. Yan cümle oluştururlar.
4. Olumsuz halleri vardır.
5. Fiil çekim eklerini almazlar.

Fiilimsiler üçe ayrılır:

1. İSİM FİİL (AD EYLEM)

Fiillere getirilen “**-ma, -ış, -mak**” ekleriyle yapılırlar ve cümlede isim görevinde kullanılırlar.

Fiil + -ma, -ış, -mak hların isimleri varsa eylemlerin de isimleri vardır. İsim-fiiller bu anlamda “**fiillerin ismi**” görevinde kullanılırlar.

Örneğin, bir insan gülüyorsa bunun yaptığı eylem “gülme, gülmek veya gülüş” diye adlandırılır.

Örnek:

Bana öyle bir bakışı vardı ki anlatamam.
İsim-fiil

Seninle dertleşmek bana iyi geldi.
İsim-fiil

Futbol oynamayı özlemişim.
İsim-fiil

Yürümek ve yüzmek en sevdiğim sporlardır.
İsim-fiil İsim-fiil

NOT: Olumsuzluk eki olan “**-ma**” ile isim-fiil eki olan “**-ma**” karıştırılmamalıdır. “**-ma**” ekini alan sözcük bir eylemin adını belirtiyorsa **isim-fiildir**, bir eylemin yapılmadığını veya yapılmayacağını belirtiyorsa **olumsuzluk** ekidir.

Örnek:

Benimle bir daha böyle konusma sakın!
Olumsuzluk

Benimle konusmayı düşünüyordum.
İsim-fiil

Evin içinde koşma, alt kattakiler rahatsız oluyor.
Olumsuzluk

Sabahları sahilde koşmaya gidiyorum.
İsim-fiil

NOT: İsim-fiil eki alan sözcükler bir varlığın kalıcı adı olabilir. Bunlar isim-fiil değildir, isimdir.

Örnek:

Annemin yaptığı sarmaya bayılıyorum.
Yemek

İpi sarmaya çalışsam da beceremedim.
İsim-fiil

Suyun dolmasını bekledik bir süre.
İsim-fiil

Biber dolmasını km sevmez?
Yemek

Hastanın odasını danışmadan öğrendim.
Yer adı

Bir karar alırken başkasına danışmaya çalış.
İsim-fiil

FİİLİMSİLER

2. SIFAT-FİİLLER (ORTAÇ)

Fiillere getirilen “-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş” ekleriyle yapırlar ve cümlede sıfat görevinde kullanılırlar.

Fiil + -an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş

Bilindiği gibi sıfatlar bir isimden önce gelerek onları niteleyen veya belirten sözcüklerdir. Sıfat-fiiller de bu görevde kullanılırlar. Sıfatlardan farkları fiillerden yukarıdaki eklerle türetilmeleridir.

Örnek:

- Sınavda önce bildiği soruları yapmış.
Sıfat-fiil isim
- Babamla yırtılmış ayakkabılarımızı onarttık.
Sıfat-fiil isim
- Demek ki daha çekilecek çilemiz varmış.
Sıfat-fiil isim
- Kahrolası adamı kaç gündür bulamıyorum!
Sıfat-fiil isim
- Çocuk ağlar vaziyette yanımıza geldi.
Sıfat-fiil isim
- Eve gelen misafirler için sofrayı kurduk.
Sıfat-fiil isim

NOT: “-mez, -ar, -dik, -ecek, -miş” ekleri aynı zamanda kip ekleri olarak kullanılır. Bunları sıfat-fiil ekleriyle karıştırmamak gerekir. Bu ekler fiile zaman anlamı katmışsa kip ekidir, bu ekleri alan fiiller bir ismi nitelemişse veya belirtmişse sıfat-fiildir.

Örnek:

Az önce geçmiş buradan.
Kip eki

Geçmiş günlerini düşünüyordu.
Sıfat-fiil isim

Anlatacak bir şey yok, rahat ol.
Sıfat-fiil isim

Neler olduğunu anlatacak bize.
Kip eki

NOT: Sıfat-fiil ekini alan fiilden sonraki isim düşerse sıfat-fiiller düşen ismin yerine kullanılır. Buna “adlaşmış sıfat-fiil” denir.

Örnek:

Öğretmen, başarılı olan öğrencilere ödül verdi.
Sıfat-fiil isim

Öğretmen, başarılı olanlara ödül verdi.
Adlaşmış sıfat-fiil

Annem kurumuş çamaşırları topluyor.
Sıfat-fiil isim

Annem kurumuşları topluyor.
Adlaşmış sıfat-fiil

Anlattığı şeylere kimse gülmedi.
Sıfat-fiil isim

Anlattıklarına kimse gülmedi.
Adlaşmış sıfat-fiil

Bilal KİŞ

FİİLİMSİLER

3. ZARF-FİİLLER (BAĞ-FİİL)

Fiillere getirilen “-ıp, -erek, -ken, -alı, -asiye, -ınca, -madan, -maksızın, -dıkça, -dığı için, -dığında, -dığından, -casına, -ar...-maz, -a...-a” ekleriyle yapılrılar ve cümlede zarf görevinde kullanılırlar.

Fiil + -ıp, -erek, -ken, -alı, -asiye, -ınca, -madan, -maksızın, -dıkça, -dığı için, -dığında, -dığından, -casına, -ar...-maz, -a...-a

Örnek:

- Sen gideli buraların tadı tuzu kalmadı.
Zarf-fiil
- Sorunlarınızı konusarak çözebilirsiniz.
Zarf-fiil
- Dünden beri ölesiye çalışıyor.
Zarf-fiil
- Seni gördüğünde çok sevinecek.
Zarf-fiil
- Ankara'ya varır varmaz beni ara mutlaka.
Zarf-fiil
- Ayakkabılarını çıkartıp içeri girdi.
Zarf-fiil
- Çocuklar parktan güle oynaya geliyorlar.
Zarf-fiil
- Seni evde bulamadığımdan kitaplarını veremedim.
Zarf-fiil

NOT: Zarf-fiiller cümleye “durum veya zaman” anlamı katabilir. Zarf-fiil ekini alan sözcük “nasıl” sorusuna cevap veriyorsa durum, “ne zaman” sorusuna cevap veriyorsa zaman anlamı katar.

Sorularda “Zarf-fiil hangisinde cümleye farklı bir anlam katmıştır?” veya “Hangisinde farklı bir görevde kullanılmıştır?” ifadelerini gördüğümüz zaman zarf-fiil ekini alan sözcüğün “nasıl” veya “ne zaman” sorularından hangisine cevap verdiğini bulmamız gerekir.

Örnek:

Hava kararırken eve döndük.

Ne zaman eve döndük?

Hava kararırken

Zarf-fiil cümleye zaman anlamı katmıştır.

Olanları ağlaya ağlaya anlattı.

Nasıl anlattı?

Ağlaya ağlaya

Zarf-fiil cümleye durum anlamı katmıştır.

Aşağıdaki örnek cümleleri inceleyiniz.

- Seni görüncü çok sevindi.
zaman
- Çaba göstermeden hedefe ulaşamazsın.
durum
- İçeri girer girmez seni sordu.
zaman
- Kapıyı kapatıp dışarı çıktı.
durum
- Bizi gülerek karşıladı.
durum

FİİLİMSİ FORMÜLLERİ

İSİM-FİİL (AD-EYLEM) (MASTAR)

Formülü:

ma(y)ışmak

-ma/-me

-ış/-iş/-uş/-üş

-mak/-mek

SIFAT-FİİL (ORTAÇ)

Formülü:

Anası mezar dikecekmiş

-an/-en

-ası/-esi

-maz/-mez

-ar/-er/-ır/-ir/-ur/-ür

-dık/-dik/-duk/-dük

-acak/-ecek

-mış/-miş/-muş/-müş

ZARF-FİİL (BAĞ-FİİL/ULAÇ)

Formülü:

**Ali ve Asiye madan
dağında yaramazken
ince ip atarak
incelmeksizin
düşercesine
dikçe (durdu).**

-alı/-eli -asıya/-esiye

-madan/-meden

-dığında/-diğinde...

-ar... maz/-er... mez ...

-ken -ınca/-ince...

-ip/-ip... -arak/-erek

-maksızın/-meksizin

-arcasına/-ercesine...

-dikça/-dikçe... -a...-a/-e...-e

FİİLİMSİLER (EYLEMSİLER)

ÇALIŞMA KAĞIDI

5. Aşağıdaki cümlelerde geçen adlaşmış sıfat-fiilleri örnekteki gibi belirtiniz.

Örnek: Dün telefonda seni soran kimdi?
(Adlaşmış Sıfat)

- Niçin bütün tanıdıkları davet etmediniz?
- Bütün taşınmazların listesini çıkarttık.
- Az veren candan, çok veren maldan.
- Söylediklerim aklında kaldı mı?
- Gelen, gideni aratır.

6. Aşağıdaki cümlelerde yer alan zarf-fiilleri (ulaçları) örnekteki gibi altlarını çizerek gösteriniz.

Örnek: Sen gideli buraların tadı tuzu kalmadı.
(Zarf-fiil)

- Bütün yemeklerden doyasıya yedi.
- Bize sormadan hiçbir iş yapmaz.
- Buraya geldiğinde henüz iki yaşındaydı.
- Kendi başıma gezerken onunla karşılaştım.
- Beni görünce açıkçası çok şaşırmıştı.
- İçeri girer girmez seni sordu.
- Halimi hatırlımı sorup sessizce uzaklaştı.
- Arkasına bakarak yoluna devam ediyordu.
- Hiç durmaksızın iki gün boyunca yol aldık.
- Hâlini gördükçe üzülmekten duramıyorum.

7. Aşağıdaki cümlelerde yer alan zarf fiillerin (ulaçların) cümlelere hangi anlamları (durum / zaman) kattıklarını altlarındaki boşluklara örnekteki gibi yazınız.

Örnek: Bozuk yolda bata çıka ilerliyoruz.
(durum)
Onu gördükçe eski günleri hatırladım.
(zaman)

- Serviste otururken kitap okuyorum.
()
- Otobüsten iner inmez sizi ararım.
()
- Hiçbir karşılık beklemeksizin uğraşıyordu.
()
- Sırasına oturup kitabını açtı.
()
- Böyle bilir bilmez konuşman doğru değil.
()

8. Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili fiilimsilerin türlerini örnekteki gibi belirtiniz.

Örnek: Derdini söylemeyen derman bulamaz.
(Sıfat-Fiil)

- Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
()
- Sorduğu bütün soruların cevabını verdim.
()
- Sorumluluklarını bilerek hareket ediyor.
()
- Bitmek bilmeyen bir enerjisi var.
() ()
- En son okulu bitirdiğinde görüşmüştük.
()
- Eve varmadan önce markete uğrayalım.
()

FİİLİMSİLER (EYLEMSİLER) ÇALIŞMA KAĞIDI

1. Aşağıdaki cümlelerde geçen isim-fiillerin altlarını örnekteki gibi çiziniz.

Örnek: Beni de davet etmenize çok sevindim.
İsim-Fiil

- Bir süre kafamı dinlemek istiyorum.
- Bebeğin gülüşü hepimizin hoşuna gitmişti.
- Oraya gitmeye tek başıma karar veremem.
- Demek ki daha fazla çalışmak gerekiyor.
- İçeri girişinden sinirli olduğu belliydi.

2. Aşağıdaki cümlelerde geçen -ma/-me eklerinin fiilimsi eki mi yoksa olumsuzluk eki mi olduğunu örnekteki gibi belirtiniz.

Örnek: Durumu biraz daha idare etmeye çalış.
(İsim-Fiil)

Örnek: Soruların hepsini bana sorma lütfen.
(Olumsuzluk Eki)

- Aklına geleni işleme, her ağacı taşlama.
- Bakma sen onun böyle konuştuğuna.
- Yemekleri tatma işi bana düştü.
- Cevabı bilmene rağmen neden söylemedin?
- Okula gecikme diye kaç kez uyardım onu.

3. Aşağıdaki cümlelerde isim-fiil eki aldığı halde kalıcı isim olan kelimelerin örnekteki gibi altını çiziniz.

Örnek: Kahvaltı için dört ekmek alır mısınız?

- Ateş yakmak için çakmak gerekiyor.
- Annem akşama dolma yapacaktı.
- Canım nasıl dondurma istiyor bir bilsen.
- Yemeklerden en çok sarmayı severim.
- Binanın girişine elektrik faturalarını asmışlar.

4. Aşağıdaki cümlelerde geçen sıfat fiilleri (ortaçları) örnekteki gibi belirtiniz.

Örnek: Seni buraya çağırın şu çocuk muydu?
(Sıfat Fiil)

- Dolap, okunası kitaplarla doluydu.
- Aşılmaz engelleri hep birlikte aşacağız.
- Bunlar o kadar da bilinir konular değil.
- Burada tanıdık bir sürü kişi var.
- Yıkanacak çamaşırları bu sepete atıyoruz.
- Sulanmış gözlerinden yaşlar dökülecekti.
- Soru soran meraklı insanları severim.

FİİLİMSİLER

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi vardır?

- A) Köyün yaşlıları bize nasihatte bulundu.
B) Kısacası sonunda bizi razı ettiler.
C) Hem onları nasıl reddedebildirdim ki?
D) Hangi şartlarda yaşadığımızı iyi biliyorum.

2. Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi görevinde kullanılmıştır?

- A) Bugün seninle bir yerlerde oturalım.
B) Gittiği günden beri ondan haber alamadım.
C) Köylüler çınarın altında sohbet ediyordu.
D) Bu hareketi insanların hepsini rahatsız etmişti.

Sanki bu uğursuz kargalar hep onun mazgallarından taşıyor, anlaşılmaz bir lisanın çirkin küfürlerine benzeyen sesleriyle her tarafı gürültüye boğuyorlardı.

3. Yukarıdaki cümledeki altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsidir?

- A) Uğursuz
B) Taşıyor
C) Benzeyen
D) Gürültüye

- I. Kurban bayramında memleketine gitti.
II. Kapıyı o açınca çok şaşırdım.
III. Çocuk minderde zıplayıp duruyordu.
IV. Seneye inşallah yeni bir projemiz olacak.
V. İçeri girdi ve selam verip yerine oturdu.

4. Numaralandırılmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangileri fiilimsidir?

- A) I – III
B) II – V
C) I – IV
D) II – III

5. Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) Kitabın kapağındaki görseller ilgilerini çekmişti çocukların.
B) Gördüğü yerleri anlata anlata bitiremiyordu.
C) Adamın gülüşü herkesi çok rahatsız etmişti.
D) Koşarken birden durdu ve yere oturdu.

O gün, şiddetli bir sağanak yağmur sonrası binalarımız arasındaki eskimiş duvarın bir bölümünün çökmesi sonucunda kapımı çalarak kendini tanıtmış, çöken bölümü ortaklaşa onarmamız gerektiğini kibarca rica etmişti.

6. Yukarıdaki paragraftaki altı çizili sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırayla doğru verilmiştir?

- A) Fiilimsi-fiilimsi-çekimli fiil
B) Çekimli fiil-fiilimsi-çekimli fiil
C) İsim-fiilimsi-çekimli fiil
D) Fiilimsi-fiilimsi-fiilimsi

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir fiilimsi kullanılmıştır?

- A) El değmemiş ormanlarda bir hafta kamp yaptık.
B) Kampı kurduğumuz yer şehre çok uzaktaydı.
C) Ortılığı saran koku bizi kendimizden geçirdi.
D) Kampta bir hafta kalıp enerji depoladık.

- (1) Duvarın dibinde beyazlı sarılı bir köpek vardı.
(2) Sırtını duvara vererek sol yanına uzanmıştı.
(3) Ayak seslerine başını kaldırdı. (4) Pırıl pırıl siyah küçük gözlerini Ateş'e çevirdi.

8. Numaralandırılmış cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmıştır?

- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

- (1) Çocuklar birbirlerine çarparak ağaçtan dökülmeye başladılar. (2) İhsan doğrulmuş, sırtının acısından inleyip duruyordu. (3) Garip, hemen İhsan'a koşarak acı acı inlemeye başladı. (4) Öbür çocuklar da koşup İhsan'ın yanına geldiler.

9. Numaralandırılmış cümlelerin hangi ikisinde zarf-fiil ve isim-fiil birlikte kullanılmıştır?

- A) 1 – 3
B) 2 – 4
C) 2 – 3
D) 1 – 4

10. Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin özelliği hangisinde ayrıç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Annem evcil hayvan besleyen biridir. (fiilimsi)
B) Yaz bitmiş, yapraklar sararmıştı. (fiilimsi)
C) Çocukları birazdan götürecek parka. (çekimli fiil)
D) Koşuya yirmi yedi sporcu katıldı. (isim)

(1)Ses çıkarmamaya dikkat ederek dış kapıyı usulca çekti. (2)Mahalledeki derin sessizliği bozmamaya gayret ediyordu. (3)Koşuşturma ile geçecek bir güne daha başlamak üzereydi. (4)O çıkınca hanımı kalkar, namazını kılar, daha sonra da çocukların kahvaltılarını hazırlardı.

11. Numaralandırılmış cümlelerden hangisinde diğerlerinden daha çok fiilimsi vardır?

- A) 1 B) 2
C) 3 D) 4

Vakit ilerledikçe hastane bahçesi kalabalıklaşıyordu. Kimi numara alıyor kimi bahçedeki banklara oturuyordu. Kapının açılma vakti yaklaşınca kapı önündeki yığılmalar çoğaldı.

12. Yukarıdaki paragrafta kaç tane fiilimsi kullanılmıştır?

- A) 2 B) 3
C) 4 D) 5

13. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde sıfat-fiil farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Kaybeden oyunu terk eder.
B) Gördüğü yerlerle ilgili defterine notlar aldı.
C) Yan binada oturan teyze çocuklara sakız verdi.
D) Bayramdan dönen insanlar trafiğe takıldılar.

14. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde farklı bir fiilimsi kullanılmıştır?

- A) Yayla yolundan çıkarak akşamüstü köye vardık.
B) Ege'nin bereketli topraklarından fışkıran yeşilin her tonu eşlik etti köye kadar.
C) Köye varmadan arabayı park ettik.
D) Şirince'ye her gittiğimde biraz daha kalabalıklaşmış buluyorum.

15. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde sıfat-fiil ve zarf-fiil birlikte kullanılmıştır?

- A) Yola çıktığımızda henüz sabahın ilk saatleriydi.
B) Kafilden ayrılıp köyün sokaklarında dolaşmaya başladı.
C) Yeni restore edilen müzeye girip fotoğraf çektik.
D) Köydeki insanların misafirperver tutumuna hayran kaldık.

1. Dünyada sevilmiş ve seven nafiye bekler
2. Bilmez ki giden sevgililer dönmeyecekler
3. Birçok gidenin her biri memnun ki yerinden
4. Birçok seneler geçti dönen yok seferinden.

16. Yukarıdaki şiirin hangi dizesinde adlaştırmış sıfat-fiil yoktur?

- A) 1 B) 2
C) 3 D) 4

17. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde zarf-fiil kullanılmamıştır?

- A) Bir saat kadar dinlenip yola koyulduk.
B) Etrafıma bakınırken bir kuş gördüm.
C) Yanlış yola girdiğimizden programa geç kaldık.
D) Bu sokaklarda geçmişe dair izler göreceksin.

18. Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsidir?

- A) Cebinden çıkardığı çakmakla ateşi yaktı.
B) Danışmanın önü çok kalabalıktı.
C) Bir türlü bulamadı dün bıraktığı kazmayı.
D) Suyu dondurmayı bir türlü beceremedik.

1. Burası turistler için tasarlanmış bir tatil kasabasıdır
2. Hazırladığı etkinliği internette de paylaştı.
3. Eşyaları düzenlerken ilköğretim diplomasını buldu.
4. Otobüsten inen biri çantasını unutmuş.

19. Numaralandırılmış cümlelerden hangisinde farklı türde bir fiilimsi kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2
C) 3 D) 4

(1)Yaşam koşulları eskiye göre çok değişti.
(2)70'lerin sonunda elektriğe kavuşan köylerde artık internet bile var. (3)Öyle zannediyorum ki bizim kuşak teknolojinin en hızlı geliştiği çağa tanıklık ediyor. (4)Bakalım önümüzdeki yıllarda daha ne gelişmelere tanık olacağız?

20. Numaralandırılmış cümlelerden hangilerinde sıfat-fiil vardır?

- A) 1 – 2 B) 2 – 3
C) 2 – 4 D) 3 - 4

- >Fiilimsi ekleri fiil kök ve gövdelerine gelir.
- >Fiilimsiler yan cümle kurarlar.
- >Fiilimsiler isim çekim ekleri almazlar.
- >Fiilimsiler kip ve kişi eki alırlar.
- >Fiilimsilerin olumsuz yapılabılır.
- >Cümle içerisinde isim, sıfat ve zarf görevinde kullanılırlar.

1. Yukarıda verilmiş olan fiilimsilerin özelliklerinden kaç tanesi doğrudur?

- A) 1 B) 3
C) 4 D) 6

2. İsim-fiil ekini alan bazı sözcükler fiilimsi özelliğini yitirerek kalıcı bir nesne veya kavram adı olabilir.

Aşağıdakilerin hangisinde isim-fiil bu görevdedir?

- A) Gelen gideni aratır, derler.
B) Eve gelirken ekmek almayı unutma.
C) Zamanı dolu dolu geçirmek lazım.
D) Gelecek günler güzel olacak.

3. Sıfat-fiiller adlaşmış sıfat-fiil olabilirler.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde böyle bir kullanım söz konusudur?

- A) Bize nefes kadar yakın olan insanlar var.
B) İpi kördüğüm etmiş bırakmış yere.
C) Dolmuş tıklım tıklımdı.
D) Bu işi çözen kim olacak?

4. Zarf-fiiller cümleye durum ve zaman anlamı katabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil cümleye zaman anlamı katmıştır?

- A) Suçunu bilircesine susuyordu.
B) Zaman geçerken duran hiçbir şey yoktur.
C) İç çekerek ağlıyordu.
D) Dünyanın rengine kanan niceleri var.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden daha fazla fiilimsi vardır?

- A) Tüm zorluklara rağmen çamurda bata çıka yürümeye devam ediyordu.
B) Yola çıkarken en sevmediğim şey geride kalanlara veda edecek olmağı.
C) Zamanın koşarak uzaklaşımını seyrettim.
D) İnsanın bir yere bir eşyaya ait olması önemlidir.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türde bir fiilimsi vardır?

- A) Anlattığı olay Fransa'da kasabada geçiyor.
B) İzciiler köyün bittiği yerde kamp kurdu.
C) Gelişi gidişinden daha kısa sürdü.
D) Olmayacak duaya amin denmez

7. Fiilimsiler kelime grubu oluşturabilirler.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi kelime grubu oluşturmuştur?

- A) Fırın onların ekmek tekneleriydi.
B) Ağlamak bazen insanlara iyi gelir..
C) Biçare gönlüne söz geçirecek doktor bulamıyordu.
D) Bağırarak odayı terk etti.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tüm fiilimsi türlerine örnek vardır?

- A) Duyduğu sözleri anlatıp durmaktan kendini alamıyordu.
B) Bir kandırmacanın esiri olmaktan hep ürkmüş-tüm.
C) İnsanların en büyük avuntusu umudunun olmasına duyulan sevinçtir.
D) Öğrenciler geleceğimizi aydınlatacak olan ışıklardır.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil vardır?

- A) İp atlarken bileğini incitti.
B) Hazırlanan listeyle markete gitti.
C) Baloya gitmek için can atıyor.
D) Bu işi yapan kim?

10. Aşağıdakilerin hangisinde ikileme zarf-fiil görevindedir?

- A) Sarı sarı elmaları soyarken elini kesti.
- B) Uyanamadığından otobüsü kaçırdı.
- C) Işığı kapatır kapatmaz uyumaya başladı.
- D) Taşınacak eşyalar için eleman aranıyor.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla fiilimsi vardır?

- A) Evden çıkarken anahtarımı içeride unuttum.
- B) Orada olmayı inan ben de isterdim.
- C) Evden kaçan kediye en çok üzülen bendim.
- D) Yıkılan bina şehrin en büyük tiyatro binasıydı.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil vardır?

- A) İyi anı hafızada yerini alandır.
- B) Gökyüzünde dönüp duran da ne?
- C) Olayları oluş sırasına göre sıralayınız.
- D) Olanlardan üzgün olduğunu dile getirdi.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) Kadın epeyce yük taşımış, yorulmuştu.
- B) İlerleyen zamanda ihtiyaçlarımız çok artacak.
- C) Öğretmen tiyatroya gidenlerin isimlerini aldı.
- D) Başarmak çalışmaktan geçer.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem isim-fiil hem de zarf-fiil vardır?

- A) Rıfkı dikkat çekmek istediğinde hep ağlar.
- B) Zamansız öten horozun başını keserler.
- C) Eline batan kıymığı zor da olsa çıkardık.
- D) Olan biteni tek tek dinledi.

15. Aşağıdakilerin hangisinde kalıcı isim vardır?

- A) Bahçeyi fidan dikmek için kazmaya başladı.
- B) Dolma kalem en klasik hediyelerden biridir.
- C) Kışın dondurma yenmez diye bir şey yoktur.
- D) Buralar giderek sakinleşiyor.

16. Aşağıdakilerin hangisinde sıfat-fiil vardır?

- A) Suçunu örtmeye çalışma.
- B) Genç adam büyük bir işin peşindeydi.
- C) Kendisi sevilen bir insandır.
- D) Balık tutmayı bir hayli zaman oldu.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi cümleye durum anlamı katmıştır?

- A) Uykudan ağlayarak uyandım.
- B) Piyano çalmak en büyük hayalimdi.
- C) İşten çıkınca sana uğrayacağım.
- D) Yemeğin kalanını abim yedi.

18. Aşağıda altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) Sözcükler cümlelere açılan bir kapıdır.
- B) Zamanının ermişidir o.
- C) Ham kopan meyvenin tadı olmaz.
- D) Almadığım elbisede aklım kaldı.

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde -ecek / -acak farklı bir işlevde kullanılmıştır?

- A) Gelecekte umutlu olmaya bak.
- B) Alacakla verecekla işimiz olmaz bizim.
- C) Çiçeğin solmuş yapraklarını kesecekler.
- D) Söyleyecek yeni fikirlerim var benim.

20. Aşağıdakilerin hangisinde kalıcı isim yoktur?

- A) Evraklarınızı danışmaya bırakınız.
- B) Kışlık giyecekleri kaldırma zamanı geldi.
- C) Annem etleri kavurmalık doğradı.
- D) Gardiyan görüş sona erdi, diye bağırdı.

1. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde isim-fiil sıfat görevinde kullanılmıştır?

- A) Elinde seçme şiirler kitabı vardı.
- B) Geçen zamanın en güzel yanı sensin.
- C) Dün gördüklerimi kimseye söylemedim.
- D) Bugünün derdi geleceğimizi karatmasın.

Bazı çocuk kitaplarına sadece çocuk kitabı deme-ye dilimiz varmıyor. Kitabevlerinde çocuk kitapla-rı raflarında dursalar da aslında yetişkinlerin de ba-şucundan ayırmaması, dönüp dönüp tekrar oku-ması gereken kitaplar bunlar.

2. Yukarıdaki parçada fiilimsi eki almış kaç sözcük kullanılmıştır?

- A) 5
- B) 6
- C) 7
- D) 8

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi cümle-ye farklı bir anlam katmıştır?

- A) Kar yağdığında burası çok güzel olur.
- B) Hava kararınca yollar ortadan kayboldu.
- C) Ödeme yapmadığından icraya vermişler.
- D) Sen gideli Leyla'm karardı dünyam.

Barındırdığı felsefelerle her yıl, her yaş tekrar okun-ması gereken, her okunduğunda kişiye yeni bir yol açan, yaşıncı kaç olursa olsun yeni dersler çıkarabi-lmenizi sağlayan bir kitap Küçük Prens.

4. Yukarıdaki parçada kaç sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) 4
- B) 5
- C) 6
- D) 7

5. Aşağıdakilerin hangisinde isim-fiil ve sıfat-fiil söz-cük öbeği oluşturarak bir ismi nitelemiştir?

- A) Elinizdeki kitap, hayata farklı açılardan bakma-nızı sağlayan bir eser.
- B) Eve varmamıza az bir zaman kaldığında beni uyandırır mısınız?
- C) Pazardan süzme bal alıp eve döndüler.
- D) Gecenin en karanlık olduğu an, sabaha en ya-kın andır.

Hayata beraber başladığımız dostlarla da yollar ay-rıldı bir bir.

6. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde sıfat-fiil bu cümledeki göreviyle kullanılmamıştır?

- A) Onu gördüğü yerde hemen polise gitti.
- B) İlk ders anlattığınızı ben anlamadım
- C) Geçen zaman hepimizi etkilemiş.
- D) Artık bekleyecek bir saniye bile yok.

7. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde fiilimsi sayısı diğerlerinden fazladır.

- A) Çocukken bize alınan hediyeleri eskiyesine sak-lardık.
- B) Geçen zamanın en büyük zararı kendimizdir.
- C) Hayat dörtlüye giden bir ata binmektir.
- D) Kaçan fırsatlara yanarak yaşamak ahmaklıktır.

Ben
Senden önce ölmek isterim.
Gidenin arkasından gelen
Gideni bulacak mı zannediyorsun?

8. Bu dizelerde kaç adlaştırmış sıfat-fiil vardır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

9. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde kalıcı ad kul-lanılmıştır?

- A) Çiviye duvara çakmak için çok uğraştı.
- B) Eskilerini giyecek kumbarasına atmış.
- C) Bu konuyu danışmadan neticelendirme.
- D) Hataları görmemeyi öğrenmelisin.

10. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde zarf-fiil kulla-nılmamıştır?

- A) Hayatta en çok çalışarak başarılı olursun.
- B) Odanın yerini danışmadan öğrendik.
- C) Sen de çocukken ödevini yapıp mı çıkardın?
- D) Düşünmeden konuşmanın zararlarını gördük.

Açma pencereni perdeleri çek,
Mona Rosa seni görmemeliyim.
Bir bakışın ölmem için yetecek.
Anla Mona Rosa ben bir deliyim.
Açma pencereni perdeleri çek.

11. Yukarıdaki dizelerde kaç fiilimsi kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

12. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde fiilimsi türlerinin tamamı örneklendirilmiştir?

- A) Şu uçan kuşlar gibi özgürcesine dolaşmak gökyüzünde...
B) Sana bakarken gördüğümü bir bilsen.
C) Yürürken harcanan kaloriyi hesap etmeyi unutma.
D) Bekleyerek geçirdiğin ömrüne yanma artık!

Türk musiki ve kültür tarihinde önemli bu keşfi Moğol arkeologları gerçekleştirdi. 2008 yılında buldukları 1500 yıllık sazı önce Moğolların Devekopuzuna dedikleri çalgı zannettiler. Ancak bunun Türk sazı olduğunu ve üstünde runik yazıyla Türkçe sözler bulunduğunu fark eden Prof. Dr. Karjavbay Sartkojauli olmuş.

13. Yukarıdaki parçada kaç fiilimsi kullanılmıştır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

İnsan saatlerce bakabilir gökyüzüne
Denize saatlerce bakabilir, bir kuşa, bir çocuğa
Yaşamak yeryüzünde, onunla karışmaktır
Kopmaz kökler salmaktır oraya.

14. Şiirin kaçınıcı dizelerinde fiilimsi kullanılmıştır?

- A) 1-2 B) 2-3 C) 3-4 D) 1-4

(1)Türk halklarının en önemli çalgısı Türk sazının 1500 yıllık en eskisi Moğolistan'da bir mağarada bulundu. (2)Sazın Türk kültürü ve musiki tarihi açısından en önemli yanı sapında runik Türk yazısının olmasıdır. (3) Bu yazıda "Hoş bir ezginin sesleri insanı mest eder" denilmektedir. (4) Bu da Türklerin en eski devirlerden musikiye verdikleri önemi göstermektedir.

15. Yukarıdaki parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

- A) 1-3 B) 2-4 C) 2-3 D) 3-4

Yaşadıklarımın öğrendiğim bir şey var:

Yaşadın mı büyük yaşayacaksın, ırmaklara, göğe,
bütün evrene karışircasına
Çünkü ömür dediğimiz şey, hayata sunulmuş bir armağandır

Ve hayat, sunulmuş bir armağandır insana.

16. Yukarıdaki dizelerde kaç fiilimsi kullanılmıştır?

- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8

Gün, senden ışık alsa da bir renge bürünse;
Ay, secde edip çehrene, yerlerde sürünse;
Her şey silinip kayboluyorken nazarımdan,
Yalnız o yeşil gözlerinin nuru görünse...

17. Yukarıdaki şiirin kaçınıcı dizesinde aynı türden fiilimsilere yer verilmiştir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

(1)Wilhelm Radloff 40 Yenisey, 10 Hoytu Tamir ve 6 Moğolistan olmak üzere toplam 56 yazıtı ilk okuyan, ilk tercüme eden, sözlüklerini ve gramerini yapıp çalışan bir öncüdür. (2)Fakat Radloff hazırladığı ilk çalışmayı yayımlamakta acele etmiştir ve bu çalışması okuma yanlışlarıyla doludur. (3)Thomson'un Radloff'tan iki yıl sonra yayımladığı çalışma çok daha başarılı olduğundan, bu eser Türklük bilimi alanında daha yaygın kullanılan bir kaynak olmayı başarmıştır.(4) Onun bu konuda öncülüğünü yaptığı çalışmalar daha sonraları başkaları tarafından sürdürülmüştür.

18. Yukarıdaki parçada numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde tüm fiilimsi türlerine yer verilmiştir?

- A) 1-2 B) 2-3 C) 1-4 D) 1-3

Çevremizdeki ağaçlar ve yeşil alanlar birer birer kesilip gudubet AVM'ler yapılmaya çalışıldığı şu dönemde yetişkin kafamızı açacak bir kitap Cömert Ağaç. Bir çocuk ile ağacın bir ömür süren dostluğunu anlatan kitap bir yandan da çok hüznü ve hepimizin çıkarması gereken bir sürü ders barındırıyor.

19. Yukarıdaki parçada kaç fiilimsi kullanılmıştır?

- A) 6 B) 7 C) 8 D) 9

Koştuğu, atladığı, durduğu, uzandığı,
Düşüp kaldığı yerlerde gözbebeğim var.
Orda, toz toprak içinde bir çocuk ağlar,
Burda ben...

1. Yukarıdaki dizelerde kaç farklı fiilimsi türüne yer verilmiştir?

A) 2 B) 4
C) 5 D) 6

Ay, şafağa yakın bir mum gibi erimeden
Dağlar çivilendikleri yerde çürümeden
Bebekler hayta hayta yürümeden
Geleceğim diyorum, geleceğim sana
Ne olur kesin bir takvim sorma bana
İhlamurlar çiçek açtığı zaman.

2. Yukarıda verilen şiirin kaçıcı dizelerinde fiilimsi kullanılmamıştır?

A) 1-2 B) 2-6
C) 3-5 D) 4-5

Gelin gülle başlayalım atalara uyarak
Baharı koklayarak girelim kelimeler ülkesine
Bir anda yükselen bir bülbül sesi
-Erken erken karlar ortasında
Güneş dönmüş ışık saçan bir yumurta-
Bana geri getirir eski günleri
...Paslanmış demir bir kapı açılır
Küf tutmuş kilitler gıcırdarken

3. Yukarıdaki şiirde kaç tane fiilimsi kullanılmıştır?

A) 5 B) 6
C) 7 D) 8

Doğduğumdan beridir, aşığım istiklale;
Bana hiç tasmalık etmiş değil altın lale!
Yumuşak başlı isem, kim dedi uysal koyunum?
Kesilir belki, fakat çekmeye gelmez boyunum!

4. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde sıfat-fiil bu dizelerdeki göreviyle kullanılmıştır?

A) Kanayan bir yara gördüm mü yanar ta ciğerim,
B) Onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim!
C) Zulmü alkışlayamam, zalimi asla sevemem;
D) Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem.

Köl Tigin, Bilge Kağan ve Tonyukuk yazıtları, Türklerin tarihî, sosyal ve siyasî durumunu gelişmiş, güzel bir dille anlatan en önemli ve en uzun yazıtlardır. Ayrıca bu yazıtlar, Türk dilinin gramer unsurlarının tespit edilebileceği düzeyde olup Türk dilinin kendi bünyesi içinde, yabancı unsurlarla karışmadan ileri bir düzeye eriştiğini de açıkça göstermektedir.

5. Yukarıdaki parçada aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Sıfat-fiil B) İsim-fiil
C) Zarf-fiil D) Çekimli fiil

“Ey Türk, Oğuz beyleri ve halkı, işitin: Üstteki gök çökmedikçe, alttaki yer delinmedikçe, Türk milleti, senin devletini ve töreni kim bozabilirdi!”

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi yukarıdaki cümleye kattığı anlamı katmıştır?

A) Onunla sonucu tartıp düşünmeden konuşmalısın.
B) Ekinler baş vermeden kör buzağı topallamaz.
C) Havalara soğuduğundan her yer tenhalaştı.
D) Gelecek yıl arkadaşlarla Gökçeada’da buluşacağız.

Bu kahramanlık ifadeleri, Türk milletinin sonsuza kadar yaşaması için söylenmiş sözlerdir. Diğer taraftan yazıldıkları dönemin, kağanların ve komutanların övülerek uzun uzun anlatılması ve milletin geleceği daha iyi görmeye ve düşünmeye teşvik edilişi, anıtların bütün Türk milletine her dönemde hitap eden bir eser olduğunu ortaya koymaktadır.

7. Yukarıdaki parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) On tane fiilimsi kullanılmıştır.
B) Adlaşmış sıfat-fiile yer verilmiştir.
C) Bütün fiilimsi türleri örneklendirilmiştir.
D) Yükleme isim-fiil olan cümle vardır.

İlkbahar, yaz derken hazanım soldu.
Murada ermeden miadım doldu.
Kalp gözüm, ellere bakar kör oldu.
Senden başkasını görmüyor Ayşen...

8. Yukarıda verilen dörtlülükte kaç tane fiilimsi kullanılmıştır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

Fiilimsiler bazı durumlarda kalıplaşarak kalıcı ad haline gelebilir. Kalıcı ad haline gelen sözcükler fiil anlamlarını yitirdikleri için fiilimsi olarak kabul edilmez.

9. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde kalıcı ad farklı bir fiilimsi türünden oluşmuştur?

- A) Çarşıdan aldığı iki ekmekle eve gitmişti.
B) Bu konuda ünlü düşünürlerin sözlerini araştırmalısın.
C) Yazarın son kitabı çok satılanlar arasına girmiş.
D) Yıllarca ekmekle, biçmekle geçimini sağladı.

Roman, yaşanmış ya da yaşanması mümkün olan olayların yer, zaman ve şahıs kadrosu gibi unsurlar dikkate alınarak anlatıldığı uzun yazı türüdür.

10. Yukarıdaki cümlede kullanılan fiilimsilerin türleri hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) Sıfat-fiil/sıfat-fiil/sıfat fiil/zarf-fiil/sıfat-fiil
B) Sıfat-fiil/ism-fiil/sıfat fiil/zarf-fiil/sıfat-fiil
C) Sıfat-fiil/ism-fiil/ism fiil/zarf-fiil/sıfat-fiil
D) Sıfat-fiil/ism-fiil/sıfat fiil/ism-fiil/sıfat-fiil

11. Aşağıdaki dizelerin hangisinde zarf-fiil cümleye şart anlamı katmıştır?

- A) Girmeden tefrika bir millete, düşman giremez;
Toplu vurdukça yürekler, onu top sindiremez.
B) Renk renk çıkınlarını açtığında ilkyaz
Elma çiçeğisin sen, şeftali çiçeğisin.
C) Kerkük, Musul şahdamar, durmadan dağılıyorlar
Dünya ayağa kalkmış tel'in ediyor tel'in!
D) Bir katkım olsun diye tetikledim şiiri
Yumruğum düşünedir kirlenen bu evrenin! ...

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde sıfat-fiil ve zarf-fiil birlikte kullanılmıştır?

- A) Yola çıktığımızda henüz sabahın ilk saatleriydi.
B) Kafileden ayrılıp köyün sokaklarında dolaşmaya başladı.
C) Yeni restore edilen müzeye girip birkaç fotoğraf çektik.
D) Köydeki insanların misafirperver tutumuna hayran kaldık.

Merve Öğretmen, öğrencilerinden aynı sözcüğün farklı cümlelerde kalıcı ad ve fiilimsi olarak kullanıldığı örnekler istemiştir. Öğrenciler sırasıyla aşağıdaki cevapları vermişlerdir.

- Bilal: Bakkaldan iki ekmek almıştım.
Tarlayı ekmek için çok uğraştık.
Taşkın: Bayramda en çok kavurmayı severim.
Yemeği yaparken etleri kavurmayı unutma.
Osman: Elindeki kazmayı bırakıp koşmaya başladı.
Direğin sağlam olması için fazla kazmalısın.
Hasan: Binanın girişinde seni bekliyorum.
Odaya girişi herkesi tedirgin etmişti.

13. Yukarıda verilen cevaplara göre hangi öğrenci yanlış cevap vermiştir?

- A) Bilal B) Taşkın
C) Osman D) Hasan

O gün, şiddetli bir sağanak yağmur sonrası binalarımız arasındaki eskimiş duvarın bir bölümünün çökmesi sonucunda kapımı çalarak kendini bana tanıtmış, çöken bölümü ortaklaşa onarmamız gerektiğini kibarca rica etmişti.

14. Yukarıdaki paragraftaki altı çizili sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırayla doğru verilmiştir?

- A) Fiilimsi-fiilimsi-çekimli fiil
B) Çekimli fiil-fiilimsi-çekimli fiil
C) İsim-fiilimsi-çekimli fiil
D) Fiilimsi-fiilimsi-fiilimsi

Kahramanlık ne yalnız bir yükseliş demektir,
Ne de yıldızlar gibi parlayıp sönmektir.
Ölmezliği düşünmek boşuna bir emektir.
Kahramanlık; saldırıp bir daha dönmemektir.

1. Yukarıdaki dördlükte altılı çizili olarak verilen fiilimsilerin türlerinin sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zarf-Fiil/Sıfat-Fiil/Zarf-Fiil
B) Zarf-Fiil/Sıfat-Fiil/İsim-Fiil
C) Zarf-Fiil/Zarf-Fiil/Zarf-Fiil
D) Zarf-Fiil/İsim-Fiil/Zarf-Fiil

Dilimde sabah keyfiyle yeni bir umut türküsü
Kar yağmış dağlara, bozulmamış ütüsü
Rahvan atlar gibi ırgalanan gökyüzü
Gözlerimi kamaştırsa da geleceğim sana
Şimdilik bağlayıcı bir takvim sorma bana
—İhlamlar çiçek açtığı zaman

2. Yukarıdaki şiiirden alınan sözcüklerden hangileri fiilimsidir?

- A) Yağmış-bozulmamış
B) Bozulmamış-ırgalanan
C) Sorma-yağmış
D) Irgalanan-açtığı

İstanbul diyince aklıma kuleler gelir
Ne zaman birinin resmini yapsam öteki kıskanır
Ama şu Kız Kulesi'nin aklı olsa
Galata Kulesi'ne varır
Bir sürü çocukları olur...

3. Yukarıdaki şiirde aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Zarf-Fiil
B) Sıfat-Fiil
C) İsim-Fiil
D) Kalıcı Ad

Mustafa Kemal'i düşünüyorum;
Yanmış, yıkılmış savaş meydanlarında
Destanlar yaratıyor cihanın görmediği,
Arkasından dağ dağ ordular geliyor
Her askeri Mustafa Kemal gibi.

4. Yukarıdaki dizelerden hangilerinde fiilimsi yer almaktadır?

- A) 1-2
B) 2-4
C) 3-4
D) 2-3

5. Aşağıdaki dizelerden hangisinde sıfat-fiil bir sıfat tamlaması oluşturmuştur?

- A) Bu vatan, toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarıdır;
B) Bir tarih boyunca, onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir...
C) Tutuşup: kül olan ocaklarından,
Şahlanıp: köpüren ırmaklarından
D) Hudutlarda gaza bayraklarından,
Alnına ışıklar vuranlarıdır...

Anlatması imkânsız olan öyle bir an ki,
Hülyadaki ses varlığının gayesi sanki...
Bak emrediyor: Daldığın âlemden uyan ki,
Mutlak seveceksin beni, bundan kaçamazsın...

6. Yukarıdaki dördlükte toplam kaç fiilimsi vardır?

- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

7. Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde diğerlerine göre farklı bir fiilimsi yer almaktadır?

- A) Bu zamanda Ferhat olmak zor gönül
Dağ bulursun ama Şirin bulamazsın
B) Bu zamanda Mecnun olmak zor gönül
Çöl bulursun ama Leyla bulamazsın
C) Bu zamanda âşık olmak zor gönül
Sen bu düşü yine hayra yor gönül
D) Aşk dediğin yürekteki kor gönül
Ateş bulursun da kül bulamazsın

8. Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde fiilimsi yer almaktadır?

- A) Gece gölgenin rahatına bak
Bir de dön kaderimin bahtına yar
B) Seni düşlerin anlayacak da
Dön memleketin haline bak
C) Aldı dünya çantasını
Gidiyor bıraktı bize fazlasını
D) Dönüp bakmaz arkasına
Bir de gel tat kalbimin bombasını

1) Sarı saçlarına deli gönlümü
Bağlamışım, çözülüyor Mihriban!
Ayrılıktan zor belleme ölümü
Görmeyince sezilmiyor Mihriban!

2) Yâr diyince kalem elden düşüyor
Gözlerim görmüyor aklım şaşıyor
Lâmbamda titreyen alev üşüyor
Aşk kağıda yazılmıyor Mihriban!

3) Önce naz sonra söz ve sonra hile
Sevilen seveni düşürür dile
Seneler asırlar değişse bile
Eski töre bozulmuyor Mihriban!

4) Tabiplerde ilaç yoktur yarama
Aşk diyince ötesini arama
Her nesnenin bir bitimi var ama
Aşka hudut çizilmiyor Mihriban!

9. Vartolu isimli film kahramanı, Mihriban türküsünü dinlerken içinde sıfat-fiil ve zarf-fiil geçen dörtlükte daha çok sinirlenmektedir. Buna göre yukarıdaki dörtlüklerden hangisi Vartolu'yu en çok sinirlendiren dörtlüktür?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

Sevda gönlü sarınca
Yürekler bir atınca
Yangını söndürmeye
Su taşır su karınca
Bu millet irkilecek
Duygular dirilecek

Doğru her yerde doğru
Değerler bilinecek
Bu goncalar gül bizim
Esen rüzgâr yel bizim
Kavga kargaşa değil
Bu vatan bu dil bizim

10. Yukarıdaki dizelerde toplam kaç fiilimsi yer almaktadır?

A) 4 B) 5 C) 6 D) 7

Peki, ne yapmak lazım mı?
Sağlam bir dayı bulup,
Ayağına sarılmak mı sarmaşık gibi,
Bir ağaç gövdesini saran sarmaşık gibi,
Eteğine sarılarak veli nimet sanmak mı ?
Mertçe davranmayıp hileyle tırmanmak mı?
İstemem eksik olsun

11. Yukarıdaki dizeler ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) En çok kullanılan fiilimsi aynı eklerden türemiştir.
B) Aynı eklerden türemiş zarf-fiiller kullanılmıştır.
C) Aynı eklerden türemiş sıfat-fiiller kullanılmıştır.
D) Farklı eklerden türemiş zarf-fiiller kullanılmıştır.

- Artık demir almak günü gelmişse zamandan,
Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan.
- Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol;
Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol.
- Rıhtımda kalanlar bu seyahatten elemli,
Günlerce siyah ufka bakar gözleri nemli
- Biçare gönüller. Ne giden son gemidir bu.
Hicranlı hayatın ne de son matemidir bu.
- Dünyada sevilmiş ve seven nafile bekler;
Bilmez ki, giden sevgililer dönmeyecekler.
- Birçok gidenin her biri memnun ki yerinden.
Birçok seneler geçti; dönen yok seferinden

Yukarıdaki şiirde;

- Şiirin genelinde sıfat-fiiller daha çok kullanılmıştır.
- İkili dizeler halinde ayrılan şiirin her bölümünde de sıfat-fiil eki kullanılmıştır.
- Son bölümün her iki dizesinde de sıfat-fiil bir tamlama oluşturmamıştır.
- Şiirde beş adlanmış sıfat geçmektedir.
- Şiirin birinci ve ikinci bölümlerinde isim-fiil ekleri kullanılmıştır.

12. Yukarıdaki şiirle ilgili bazı bilgiler verilmiştir. Şiirden yola çıkarak bu bilgiler değerlendirilirse bu bilgilerin kaç tanesi doğrudur?

A) 5 B) 4 C) 3 D) 2

1. Hareketlerinde ve yürüyüşünde kabul edilmiş bir mağlubiyetin hazin sükûneti vardı.

Bu cümlede isim-fiil olan sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

- A) hareketlerinde B) yürüyüşünde
C) edilmiş D) sükûnet

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil kullanılmıştır?

- A) Arkadaşlarıyla her geçen gün daha da kaynaşıyordu.
B) Sessiz sedasız bir evde yaşamak hayaliydi.
C) Eğitim hayatı boyunca evden okula koşarcasına mutlulukla giderdi.
D) Yaşanılanların tesiriyle hep sitemli konuşurdu.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmıştır?

- A) Gözündeki derin bakışı anlamak kolay değildi.
B) Bu sıkıntıları çekince biraz daha olgunlaşmıştı.
C) Dönülmez bir yola girmişti artık.
D) Bütün gücü ile yardımcı oluyordu.

4. "-mak, -mek" mastar ekidir. Bu eki alan kelimeler isim-fiildir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-mak, -mek" ekini alan kelime kalıplaşarak fiilimsi özelliğini kaybetmiştir?

- A) Arkadaşlarıyla gezmekten büyük keyif alırdı.
B) Kadın, servis için yemek masasına yöneldi.
C) Akralarıyla yaşamak onun için çok değerlidir.
D) Döküp saçıklarını toplamak onun için sevimsizdi.

5. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerden hangisi sıfat-fiil değildir?

- A) Sınıfa getirdiği resmi arkadaşlarına gösterdi.
B) İşe yaramaz bu dediğin onun gönlünü almaya.
C) Yaşanacak bir yer değildi eskimiş evleri.
D) Gülen gözleriyle kapıda beni bekliyordu.

6. Bazı kelimeler sıfat-fiil eklerini alarak kalıcı isim olurlar. Fiilimsi özelliğini yitirirler.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde buna uygun bir örnek vardır?

- A) Çok para eden bir elbise değildi aslında istediği.
B) Çıkabilecek kazalara karşı önlem almalıyız.
C) Yol için yanına içecek almayı unutmuştu.
D) Korunmuş tabiat kendini temiz havasıyla belli eder.

7. Küçük çocuk ailesiyle birlikte koşuşturma

hâlinde gezmeye çıkmaktan hiçbir zaman
hoşlanmamıştı.

Yukarıdaki cümlede numaralanmış kelimelerden hangisi isim-fiil değildir?

- A) I B) II
C) III D) IV

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) Yaptığı hatalardan dolayı pişmanlık duyuyordu.
B) Soğuktan elleri, yüzü aşırı derecede çatlamıştı.
C) Ona yetişmek için koşunca çok yorulmuş.
D) Yapamayacağı bir şey için söz vermezdi.

9. Aşağıdakilerin cümlelerin hangisinde altı çizili kelime sıfat-fiil eki yoktur?

- A) Dün konuştuklarımız bilinmeyen meselelerdi.
- B) Yıllarca koştuk bir hayalin peşinden.
- C) Zaman geçtikçe arkadaşlarımdan uzaklaştıkla-
rım oldu.
- D) İnsan sevdiği işi yaparken çok da yorulmazmış.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil yoktur?

- A) Buraları toplama görevini kardeşine vermişti.
- B) Farklı şehirleri gezme arzusu hiç geçmedi.
- C) Ders çalışmadan sınava girince düşük aldı.
- D) Yaptığı işi sevmesi başarılı olmasında etkiliydi.

11. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) Çocuklar soru sorarak dünyayı anlamlandırıyorlar.
- B) Onuruna verilen yemek geç saatte bitti.
- C) Hızla gelen arabanın altına kaçmıştı topları.
- D) İşe yaramayan eşyaları bir kutuya koydu.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla fiilimsi vardır?

- A) Yıllardır görmediği annesine kavuşunca çok mutlu oldu.
- B) Çarşıya çıkarken yanına özellikle az para alırdı.
- C) Ödeyemediği borçları onu iflasın eşiğine getirmişti.
- D) Sessiz sakin bir mahallede yaşamaya çalışıyordu.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil yoktur?

- A) Öğretmen derse girer girmez konuyu anlatmaya başladı.
- B) Arabaya binip hızla olay yerinden uzaklaştı.
- C) Kızgınlıktan söylediği o sözleri dikkate almalısın.
- D) Yağmur gecedan itibaren bardaktan boşanırcasına yağıyordu.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil bulunmamaktadır?

- A) Tükenmez kalemle şekiller çizmeyi severdi.
- B) Tanıdık zamanla apartmandaki komşuları.
- C) Koşar adım uzaklaştı yanımızdan.
- D) Gelecek yıl üniversite sınavına hazırlanacaktı.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil ekini alan kelime kalıcı isim olmuştur?

- A) Yıllardır okuması bir türlü hızlanmıyordu.
- B) Gülmek en çok annesine yakışıyordu sanki.
- C) Elindeki al yazmaya bakarken gözleri dolmuştu.
- D) Memleketinden ayrılmaya yüreği el vermiyordu.

16. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerden hangisi isim-fiildir?

- A) Yaşama tutunmak için bir nedeni vardı.
- B) İnsanlarla ilgili bu kadar ince düşünme.
- C) Okulun danışması kendisini anons etmişti.
- D) Bazı sözcüklerde ünsüz yumuşaması görülür.

Orada dalgaların gürültüsü ve suyun

kımıldaması, duygularımı bir nokta üzerinde

I

durdurup bütün diğer heyecanları kovarak

II

III

IV

ruhumu tatlı bir rüyaya daldırırdı.

17. Bu parçadaki numaralanmış kelimelerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil vardır?

- A) Gökyüzü tatlı maviliğini bulmuştu bile.
- B) Çıkarken omuzlarıma hırkamı koydu.
- C) Mektebe götürdüğüm gün ne kadar ağlamıştı.
- D) Odaların döşeniş tarzını hatta bu evi beğenmiyordu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil yoktur?

- A) Ninemin öpülesi ellerini özlüyorum.
- B) Bitirdiği kitabı bir daha okumaktan zevk alırdı.
- C) Kurumuş bu şehrin en eski gölü.
- D) İşleyen demir işildar, sözünü kendisine düstur edinmişti.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla zarf-fiil vardır?

- A) Fotoğraf çekerken çok seçici davranıyordu.
- B) Ailesinden ayrılalı yemeden içmeden kesilmişti.
- C) Bebek gülünce annesine umut aşıyordu.
- D) Gelir gelmez odasına çıkıp saatlerce uyudu.

Ben de bir çocuğum diğerleri gibi,
Neşeyle dolup gülmek isterim.

4. Bu dizelerdeki fiilimsilerin türce özdeşi aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Dünyanın yükünü omzuna alıp
Üzülmek için gelmedin dünyaya
- B) Sev insanları sadece sev çocuk
Sakın gemilere binip gitme
- C) Koş sokaklarda koş çocuk
Gülümseyen gözlerin ile
- D) Ellerin cebinde gezinme çocuk
Ellerin gönüllere dokunsun

5. Ben, hayvanları üzmeyi seven, haşarı ve hain çocuklardan değildim. Çekirgenin bacağına ayırmaktan, sineklerin kanatlarını yolmaktan, gözü açılmış kedi yavrularını havuzda boğmaktan hoşlanmazdım.

Yukarıdaki parçada kaç tane fiilimsi vardır?

- A) 4
- B) 5
- C) 6
- D) 7

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil yoktur?

- A) İnsanı zora sokmayan istekleri olmalı.
- B) Ekin ekmek için gündeğumunda yola koyuldu.
- C) Yola büyük bir heyecanla çıkışını anlatıyordu.
- D) İstediklerimizi yapması için biraz daha zaman gerekiyordu.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil yoktur?

- A) Gün kararırken sokaktaki sesler kesilmişti.
- B) Yapılacak işleri bir türlü bitiremiyordu.
- C) Onu tanıyalı daha çok kısa bir süre olmuştu.
- D) Caddeye çıkar çıkmaz dolmuş gelmişti.

8. Aşağıdaki cümlelerde çizili sözcüklerden hangisi sıfat-fiil değildir?

- A) Her zaman karşı konulmaz bir insan sevgisi hissederim.
- B) Sokak hayvanlarına yardım ederken mutlu oluyordu.
- C) Çözülemeyecek sorunlarla her zaman başa çıkabilmiştir.
- D) Aramadık kitap kalmamıştı bu bilgilere ulaşmak için.

9. Herkesin bildiği, günlük hayatta kullandığı kelimelerin hayal mekanizmasını daha çabuk harekete getireceği gayet tabiidir.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) bildiği
- B) kullandığı
- C) mekanizması
- D) getireceği

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil vardır?

- A) Bana danışmadan bir daha karar verme.
- B) Durmaksızın çalışmaktan yorulmazdı hiçbir zaman.
- C) Parmakları yara olduğundan pek okunmaz bir yazısı vardı.
- D) Yorgun olmasa yürüyüşü daha canlı olurdu.

11. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili kelimedeki isim-fiil eki yoktur?

- A) Çevresiyle uyumlu olmak insana insan kazandırır.
 B) Yaklaşmakta olan tehlikenin farkında değildi.
 C) Yazmayı bir tutkuya dönüştürmekti öğretmenleri işi.
 D) Yaşananlardan sonra artık buralara gelmez.

12. Aşağıdakilerden hangisi fiilimsilere ait bir özellik değildir?

- A) Fiilimsiler çekim eki almazlar.
 B) İsim, sıfat ya da zarf görevinde kullanılırlar.
 C) Türemiş kelimelerdir.
 D) Fiilimsilerin olumsuz yapılabılır.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

- A) Değirmen suyu kasabayı gölgeleyen tepelerin arasından akıyordu.
 B) Kendini bir o yana, bir bu yana vura vura köpüklenen dere hızla akıyor.
 C) Duru su serin nağmeler ile ama bir o kadar da hızlı geçiyor ayaklarından.
 D) Yuvasını bal armudunun üst çatalına kurmuş bir saksagan çifti vardı.

- I. Gelecek beklediği günler elbet.
 II. Gelecek yıl yeni bir okula başlayacak.
 III. Gelecek her zaman ümit aşılmalı insana.

14. Bu cümlelerde altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

I	II	III
A) Fiilimsi	Fiilimsi	Kalıcı isim
B) Fiil	Kalıcı isim	Fiilimsi
C) Fiilimsi	Fiil	Fiilimsi
D) Fiil	Fiilimsi	Kalıcı isim

15. Yazları yürüyüşe çıktığım zaman kalabalıklar içine gidecek yerde adanın yeşil sahillerinin kenarına gidip dolaşmaktan haz duyardım.

Bu cümlede altı çizili sözcüklerden hangisi zarf-fiildir?

- A) yürüyüşe
 B) gidecek
 C) gidip
 D) dolaşmaktan

16. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde birden fazla sıfat-fiil vardır?

- A) Arpa eken buğday biçmez.
 B) Misafir umduğunu değil bulduğunu yer.
 C) Ağır kazan geç kaynar.
 D) Kaynayan kazan kapak tutmaz.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil kullanılmıştır?

- A) Yeni bulunduğu ortamı hiç de yadırgamamıştı.
 B) Bir evde bulunması gereken en önemli değer saygıdır.
 C) Çocuklar topluma karışınca ailelerini temsil eder.
 D) Yıllardır hasretini çektikleri mutluluğa kavuşmuşlardı.

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) Sırlarımızı başkalarına anlatmakla kötü bir şey yaptığımızın farkında değiliz çoğu zaman.
 B) Kendinden söz etmek bazen abartıya kaçıldığında kendini övmek gibi görünebilir.
 C) İnsan kendindeki eksik ve değerleri, üstelik hayatın hiçliğini hesaba katarak düşünecek olursa kendiyi övünmeye kalkışmaz.
 D) Düşüncelerimin kendimden başka amacı yok yalnız kendimi sorguya çekiyor ve inceliyorum.

FİİLİMSİLER CEVAP ANAHTARI

	TEST 1	TEST 2	TEST 3	TEST 4	TEST 5	TEST 6
1.	C	A	A	D	B	D
2.	B	B	D	D	C	C
3.	C	C	C	A	D	D
4.	B	A	D	D	B	A
5.	B	A	B	C	B	C
6.	C	B	B	C	C	A
7.	C	D	D	D	D	B
8.	B	C	B	D	B	B
9.	C	B	A	B	B	C
10.	C	B	B	A	C	C
11.	B	B	A	C	B	D
12.	D	C	C	B	A	A
13.	A	D	C		C	C
14.	A	C	A		B	D
15.	C	A			C	C
16.	C	A			D	B
17.	A	C			C	B
18.	B	D				D
19.	C	C				
20.	D					
21.						

1. Fiilimsilerle ilgili verilen bilgilerden doğru olanların başına (D) yanlış olanların başına (Y) koyunuz.

- () Ek eylem alıp yüklem olabilirler.
() Olumsuz halleri yoktur.
() Fiilimsi ekini alan sözcükler yine fiil olurlar.
() Sözcük grupları oluşturabilirler.

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

2. Hastane çıkışı çok kalabalıktı. Bir kenarda beklemeye başladık. Böyle durumlarda zaman geçmek bilmiyordu. Ayrıca hasta yakınlarının acılı şekilde bakışları beni çok etkiliyordu.

Altı çizili sözcüklerden hangisi isim-fiil değildir? Neden?

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

3. Hayvanları sevmek, onlara sahip çıkmak, bakmak, beslemek çok güzel bir şey ama bunu yaparken dikkat etmemiz gereken noktalar da var. Yukarıdaki parçadaki fiilimsileri yazınız.

İsim-fiil :
Sıfat-fiil :
Zarf-fiil :

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

4. “-me, -ma” ekini alan bazı sözcükler bir varlığın kalıcı adı olabilir. Bunlar isim-fiil değildir.”

Annesinin yaptığı harika sarmalardan yedikten sonra bahçede arkadaşlarıyla oynamaya başladı. Bir süre sonra Filiz de elindeki dondurmalarıyla onlara katıldı.

Bu paragraftaki kalıcı isim olan iki sözcüğü aşağıya yazınız.

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

5. a. Bilim insanları tarihi kalıntılara giderek araştırma yaptılar.
b. Kalıntıları inceleyen bilim adamları fırsat buldukça çevreyi gezdi.
c. Deniz seviyesinden 1000 metre yukarı çıkınca üşümeye başladık.
d. Araştırmalar bittiğinde raporlar hazırlanacak.

Numaralandırılmış cümlelerdeki zarf-fiillerin cümleye kattıkları anlamları aşağıya yazınız.

DURUM

ZAMAN

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

Bilal Kış Taşkın Soysal

6. Çok şükür kurtulduk uzayan kıştan
Kefen örtülüydü dağa bayıra Kars'tan
Kağızman'dan Sarıkamış'tan
Çıktık akşamüstü düştük lğdır'a
Şiirdeki fiilimsi olan sözcüğü ve bu fiilimsinin türünü yazınız.

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

7. Sabahın ilk ışıklarıyla yaylalara çıkan ekipler nadir rastlanan dağ horozuna uzun süren gözlemlere rağmen rastlayamadı.
Yukarıdaki cümledeki sıfat-fiiller hangileridir?

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

8. Ormanın derinliklerinde yürürken iyice susamıştı. Bir ses duyunca sesin geldiği yöne doğru baktı. Az öteden bir su akıyordu. Koşa koşa suyun yanına koştu.
Yukarıdaki cümleye durum anlamı katan zarf-fiil hangisidir?

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

8. Serpil Öğretmen "Sıfat-fiil ekini alan sözcüklerden sonraki isim düşerse sıfat-fiil ismin yerini tutar. Buna adlaşmış sıfat-fiil denir. İçinde adlaşmış sıfat-fiil olan bir cümle kullanmak isteyen var mı?" diye sordu.

Murat: Düşüne gelenleri ben karşılıyorum.

Asya: Yaptığı resimleri herkes beğendi.

Pelin: Bu kış için çok yakacak aldık.

Hangi öğrencinin verdiği cevapta adlaşmış sıfat-fiil vardır? Bu adlaşmış sıfat-fiil olan sözcük nedir?

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

10. Bitmeyen bu savaşın yıkımları da ağır oldu. Birçok genç, ailesine kavuşmak için uzun yıllar bekledi. Savaşa gidenler kadar geride kalan insanlar da sıkıntı yaşadı. Birçok aile yiyecek ekmek bulmakta bile zorlandı.

Yukarıdaki altı çizili sıfat-fiillerden hangisi bir tamlama oluşturmamıştır?

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

Bilal Kış Taşkın Soysal

11. Aşağıdaki cümlelerdeki fiilimsileri ve türlerini yazınız.

- Bingöl'e gide gele yolları ezberledim.
- Çocuğun koşuşu hepimizi güldürdü.
- Bu çalışmadan hiçbir şey anlamadım.

a.
b.
c.

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

12. "Zarf-fiiller sayesinde cümleleri birleştirip uzun cümleler kurabiliriz."

- Yağmur yağmaya başladı.
- Taksi çağırdım.
- İş yerime gittim.

Yukarıdaki üç cümleyi zarf-fiillerle birleştirip bir cümle haline getiriniz.

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

13. Türkler, Orta Asya'dan Anadolu'ya kadar uzanan göç yolunda karşılaştıkları kültürlerden de etkilenerek günümüze kadar uzanan zengin el sanatlarını oluşturmuşlardır.

Metindeki altı çizili fiilimsilerin türlerini sırasıyla yazınız.

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

14. I. Öğretmenimiz sınavda başarılı olanlara hediyeler verdi.

II. Bildiklerimi anlatsam buralar karışır.

Yukarıdaki cümlelerdeki adlaşmış sıfat-fiilleri sıfat-fiile çevirerek cümleleri yeniden yazınız.

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

15. Çocuklarıyla kaliteli vakit geçiren insanlar daha mutlu ve daha sabırlı olurlar.

Yukarıdaki cümledeki fiilimsinin oluşturduğu sözcük grubunu aşağıya yazınız.

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

FİİLİMSİ AÇIK UÇLU DENEME SINAVI

Bilal Kıs Taşkın Soysal

16. Her hafta sonu dedemlerin bahçesine giderek kahvaltımızı orada yapardık. Tüm aile bir araya gelince kahvaltıya başladık. Kahvaltıdan sonra herkes çayını alıp sohbete başladı. O günleri hatırladıkça hep duyulanırım.

Altı çizili zarf-fiillerin cümlelere kattıkları anlamları aşağıya yazınız.

Giderek :
Gelince :
Alıp :
Hatırladıkça :

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

17. (1) Babam, kendine iyi bakan biridir. (2) Her sabah fırından aldığı taze ekmekle kahvaltı yapar. (3) Çayı demlerken hiç acele etmez, kendi usulüne göre bir çay demler. (4) Kahvaltıda gelecek haftanın kahvaltı planlarını bile yapar.

Hangi cümlede farklı türden bir fiilimsi kullanılmıştır? Kullanılan fiilimsinin türü nedir?

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

18. Kış uykusuna yatacak hayvanlar bol bol yiyerek vücut yağlarını artırır. Böylece uzun kış uykusunda bu yağlarla gerekli enerjiyi kendilerine sağlarlar. Bir de yazdan yuvalarını yiyeceklerle dolduran hayvanlar vardır.

Yukarıdaki parçadaki fiilimsileri ve türlerini aşağıya yazınız.

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

19. Beni görünce şaşıranlardan biri de yirmi yıldan beri değirmende oturan, birinci katın kiracısı, düşünür tavırlı yaşlı ve korkunç baykuş oldu.

Yukarıdaki cümledeki fiilimsileri ve türlerini yazınız.

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

20. Yazın sıcak günlerinde

Herkes koşturup çalışırken

Sadece kendisiyle ilgilenirken

İyi kalpli ağustos böceği

Kimseden esirgememiş iyiliğini

Yukarıdaki şiirdeki fiilimsilerin türü nedir?

Cevabınızı bu alana okunaklı ve anlaşılır bir şekilde yazınız.

KAZANIM YOKLAMA SINAVI

FİİLİMSİLER-1

1. Paragraftaki altı çizili sözcükleri aşağıdaki uygun kutucuklara yerleştiriniz. (10x2=20 puan)

Sabah gün doğmadan önce babasının bindiği gemi çoktan gözden kaybolmuş, güneş epeyce yükselmiş, hava oldukça ısınmıştı. Kıvrık saçlarının altındaki terlerin yanığından süzülmesine aldırımıyordu. Babasından ayrıldığı verden uzaklaşmıyor, kendisini oyalayacak şeyler arayıp duruyordu. Arada sırada elini siper yaparak mavi gözleriyle denizin ufuk çizgisine bakıp gelen bir gemi var mı diye kontrol ediyordu.

İsim	Çekimli Fiil	Fiilimsi

2. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin “*isim mi, isim-fiil mi yoksa olumsuzluk eki mi*” **olduğunu altlarına yazınız.**(10x1=10 puan)

- Cebinden çıkardığı çakmakla ateş yakmaya çalışıyordu.
- Annem sarma sarmayı bırakıp kardeşimi uyuttu.
- Yüksek sesle konuşma, kitap okumaya çalışıyorum.
- Yürüyüşten geldikten sonar kahvaltı yapmak istedi.
- Uçurtmanı yanına alma, rüzgar yok.

3. Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin sıfat-fiil mi yoksa çekimli fiil mi olduğunu altlarına yazınız.(10x1=10 puan)

- Az sonra gelecek köye giden otobüs.
- Dönülmez artık bu yoldan geriye.
- Çalar saatin sesiyle uyandım erkenden.
- Öğretmenimiz bilindik konuları hatırlattı yine.
- Az önce gelmiş, odasında kitap okuyor.
- Elbette gelecek güzel günler, sabredin hele.
- Dönülmez bir yola girdik, hadi hayırlısı.
- Her şeye sabretmiş bunca zaman.
- Sen geçmiş sınavların sorularını da çöz istersen.
- Tüm konuları öğrendik sonunda.

4. Aşağıdaki cümlelerdeki sıfat fiilleri adlaşmış sıfat fiile çeviriniz.(5x2=10 puan)

Başarılı olan öğrencilerin ödülleri verildi törende.

.....

Sana sorduğum sorulara neden cevap vermedin?

.....

Gelen misafirleri karşılama görevi bana düştü.

.....

Annem ütülenecek çamaşırları sepete koydu.

.....

Çürümüş elmaları çuvaldan çıkardık.

.....

FİİLİMSİLER-1

5. Aşağıdaki cümlelerdeki zarf fiillerin altını çiziniz ve cümleye kattığı anlamı(zaman, durum) yazınız.(5x2=10 puan)

- Sen gülünce hepimizin morali yerine geliyor.
- Anlattığım fıkraya katıla katıla güldü.
- Yüzerken ayağıma kramp girdi.
- Kapılar açılır açılmaz herkes içeri hücum etti.
- İşleri bir an önce bitirmek için ölesiye çalışmıştı.

6. Aşağıdaki cümlelerdeki fiilimsileri uygun kutucuklara işaretleyiniz.(10x1=10 puan)

Cümle	İsim fiil	Sıfat fiil	Zarf fiil
Bu yaptıkların yanına kar kalır sanma sakın.			
Seninle aynı işi yapmak istiyormuş o da.			
Akşam olmadan eve dönersek iyi olur bence.			
Çocuklar güle oynaya buraya geldiler az önce.			
Bizim mahhalledede benden başka okula giden olmadı.			
Gençlerin en çok toplandıkları yer şehir kütüphanesiydi.			
Bakışından anladım, kesin kötü bir şey olacak değil mi?			
Köyden epeyce uzaklaşınca bir yerde oturduk ve dinlendik.			
Kapılar kapatıldığından hepimiz dışarıda kalmıştık.			
Kahrolası dünyada tüm kötü olaylar onun başına geliyordu.			

7. Aşağıdaki cümleleri uygun zarf fiil ekleriyle birleştirip tek cümle yapınız.(5x2=10 puan)

- Seni okulda bulamadı. Koşarak evinize gitti.
- Misafirlerle tokalaştım. Hallerini hatırlarını sordum.
- Buzun üzerinde yürüyordum. Birden ayağım kaydı.
- Oyun başladı. Ahmetler sustu. Oyunu izlemeye başladılar.
- Eski fotoğraflarımı karıştırıyordum. O sırada sandıkta bir şey gördüm.

8. Aşağıdaki paragraftaki fiilimsileri uygun kutucuklara yerleştiriniz. (10x2=20 puan)

Neydi bu şimdi? Neden babası onu bırakıp gidiyordu? "Bugün gitme baba!" dediğinde her defasında "Ekmek parası... " diyordu babası. Ne gerek vardı ekmek parasına? Annesi ekmek yapıyordu ya! Bugün de gitmeseydi. Gitmeseydi de akşama kadar oyun oynasaydı kendisiyle, hikâyeler anlatsaydı, omzunda gezdirseydi onu. Ya da bisiklete binmeyi öğretseydi. Ama her sabah olduğu gibi işe gitmeliydi babası, akşam olduğunda da yorgun olacaktı. Sonra bir fikir geldi aklına. Nasıl olsa seneye okula gidecekti. Çok çalışacak, okuyacak, büyük adam olacaktı. O zaman babasının her sabah işe gitmesine gerek kalmayacaktı. Çok beğendi bu fikrini ve koşarak annesiyle paylaşmaya gitti. Annesine seslendi. Annesi yıkadığı bulaşıkları bıraktı, onu dinlemeye başladı.

İsim-fiil	Sıfat-Fiil	Zarf-Fiil

